

DIGITAAL BIJLAGENBOEK

Programmabegroting 2024-2027

Bijlagenboek

TOELICHTING RISICO'S PROGRAMMABEGROTING 2024-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
01. <i>Risico: Grondexploitatie - Grondverkoop</i>	5
02. <i>Risico: Grondexploitatie - Bouw- en woonrijp maken</i>	5
03. <i>Risico: Ondertunneling Vierpaardjes</i>	6
04. <i>Risico: Grondexploitatie - Bijdragen van andere overheden</i>	6
05. <i>Risico: Grondexploitatie - Plankosten</i>	7
06. <i>Risico: Jeugd</i>	8
07. <i>Risico: Transportschaarste Energie</i>	9
08. <i>Risico: Toename bezetting beschermd wonen</i>	10
09. <i>Risico: BV Campus Vastgoed</i>	11
10. <i>Risico: Afval</i>	12
11. <i>Risico: Juridische risico's</i>	12
12. <i>Risico: Digitale toegankelijkheid</i>	13
14. <i>Risico: Grondexploitatie - Tijdelijk beheer</i>	13
16. <i>Risico: Bedrijfsgevolgschade brand</i>	14
18. <i>Risico: Regio Noord-Limburg</i>	15
19. <i>Risico: Uitblijven klimaatakkoord uitvoeringsmiddelen</i>	16
20. <i>Risico: Steekproef Belastingdienst</i>	17
21. <i>Risico: Calamiteiten groenbeheer</i>	18
22. <i>Risico: BTW sport projecten</i>	19
24. <i>Risico: Openbare verlichting</i>	20
25. <i>Risico: Ontwikkeling uitgaven gemeentelijk energieverbruik</i>	21
26. <i>Risico: Uitbreiding bargeterminal</i>	21
27. <i>Risico: BTW Sport</i>	22
28. <i>Risico: Extra armoedebeleidslasten ten gevolge van meer aanvragen vanwege energiearmoede</i>	23
29. <i>Risico: Wmo maatwerk</i>	24
30. <i>Risico: Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)</i>	25
32. <i>Risico: Inflatie zorgaanbieders</i>	26
33. <i>Risico: Zwembad de Wisselag</i>	27
34. <i>Risico: Meldplicht datalekken</i>	28
35. <i>Risico: Privacy</i>	29

37. Risico: Informatieveiligheid.....	30
40. Risico: Frictiekosten inwerkingtreding Omgevingswet	31
43. Risico: Vertraging project Herinrichting woonwagenlocaties.....	32
44. Risico: Gevolgen klimaatverandering voor maatschappij en samenleving in Venlo.....	33
45. Risico: Grondstoffenschaarste en duurzaamheidsopgave	34
46. Risico: Rente.....	35
47. Risico: Gladheidsbestrijding	35
48. Risico: Extra uitgaven als gevolg van het niet voldoen aan de wettelijke norm	36
49. Risico: Calamiteiten.....	36
51. Risico: Effecten hoge gasprijzen en beschikbaarheid aardgas.....	37
52. Risico: Flexwoningen Daelweg.....	38
54. Risico: Uitvoerbaarheid irt (wettelijke) ontwikkelingen Participatiewet.....	39
56. Risico: Hoogwateropgaven	40
57. Risico: Claim toekomstig voordeel IU-Beschermd wonen	40

01. Risico: Grondexploitatie - Grondverkoop

Toelichting risico:

Als gevolg van externe factoren als ontwikkelingen in de (economische) marktsituatie kan de verkoop van gemeentelijke gronden en gebouwen stagneren dan wel aan prijsfluctuaties onderhevig zijn (markt- en afzetrisico's).

Kans: 50-75%

Financiële impact: € 14.700.000

Onderbouwing financiële impact:

Zodra het risico werkelijkheid wordt, leidt dit tot een (aanvullend) tekort in de grondexploitatie. Er zal financiële dekking moeten worden gevonden. In eerste instantie is hiervoor de Algemene Grondreserve beschikbaar.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Voor de verkopen te optimaliseren hebben we een website laten maken om ons vastgoed te presenteren. We hebben kavels laten opschonen en te koop bordes op laten plaatsen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 7.430.000

02. Risico: Grondexploitatie - Bouw- en woonrijp maken

Toelichting risico:

De kosten van bouw- en woonrijp maken kunnen doorgaans goed worden geraamd. Echter de kosten van bijvoorbeeld archeologie, explosievenonderzoek en asbestverwijdering worden doorgaans pas duidelijk als gestart wordt met de werkzaamheden. Daarnaast kan de marktsituatie leiden tot plotselinge fluctuaties in het prijsniveau van de investeringen.

Kans: 25-75%

Financiële impact: € 9.690.000

Onderbouwing financiële impact:

Zodra het risico werkelijkheid wordt, leidt dit tot een (aanvullend) tekort in de grondexploitatie. Hiervoor zal financiële dekking moeten worden gevonden. In eerste instantie is hiervoor de Algemene Grondreserve beschikbaar.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Veelvuldig afstemmen met afdeling openbare werken over ramingen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 4.470.000

03. Risico: Ondertunneling Vierpaardjes

Toelichting risico:

In juni 2017 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om over te gaan tot de realisatie van de Onderdoorgang Vierpaardjes. Voor de realisatie van de Onderdoorgang Vierpaardjes is in de begroting een krediet opgenomen van € 48.000.000. Naast het krediet is een reservering voor risico's opgenomen. Om ProRail te laten starten met haar werkzaamheden voor de onderdoorgang is een risicovoorziening van 85% van de verwachte risico's nodig. Voor de werkzaamheden in de openbare ruimte en de verwerving en sloop van vastgoed is een risico-voorziening van 50% van de verwachte risico's nodig. Gezien de huidige marktontwikkelingen wordt voor het volledige project tot einde werk een verhoging van de kosten verwacht.

Financiële impact: € 13.000.000

Onderbouwing financiële impact:

In de begroting is een totaal risico van € 13.000.000 opgenomen, waarvan, waarvan € 4.000.000 reservering vanuit de provincie (maximale bedrag) en € 9.000.000 vanuit de gemeente Venlo. Vanwege marktontwikkeling was deze risico-reservering in de Vorap verhoogd naar € 16.000.000. Een gedeelte van de risico-reservering (€ 2.000.000) is ingeroepen. Vanwege additionele middelen bij de Vorap 2023 en vanuit een Europese subsidie kan de risico-reservering teruggebracht worden naar de oorspronkelijke € 13.000.000. Hierbij is € 4.000.000 risico-reservering bij de provincie en € 9.000.000 risico-reservering bij de gemeente Venlo.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Per verwacht risico binnen het project Vierpaardjes zijn beheersmaatregelen bepaald. Dit zijn o.a. overleg met de omgeving, uitvoeren van onderzoeken, marktconsultatie en het inschakelen van expertise. Voor de realisatiefase van de Vierpaardjes is een Europese subsidie aangevraagd voor additionele dekking.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 9.000.000

04. Risico: Grondexploitatie - Bijdragen van andere overheden

Toelichting risico:

Aan subsidiebeschikkingen voor bepaalde werkzaamheden zijn voorwaarden verbonden. De realisatie van de werkzaamheden kan in tijd en geld afwijken van deze voorwaarden waardoor het risico op intrekking van (een gedeelte van) de subsidie kan optreden.

Kans: 25-50%

Financiële impact: € 3.900.000

Onderbouwing financiële impact:

Zodra het risico werkelijkheid wordt, zal dit leiden tot een (aanvullend) tekort in de grondexploitatie. Hiervoor zal financiële dekking moeten worden gevonden. In eerste instantie is hiervoor de Algemene Grondreserve beschikbaar.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Goede dossieropbouw en archivering is van groot belang en kan risico's beperken voor de uiteindelijke verantwoording aan de verstreckende instantie.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 1.030.000

05. Risico: Grondexploitatie - Plankosten

Toelichting risico:

De plankostenbudgetten van grondexploitaties kunnen onder druk komen te staan als gevolg van langdurige planvoorbereiding en/of -uitvoering. Dit kan het gevolg zijn van bezwaren tegen plannen of de marktsituatie die vraagt om een regelmatige bijstelling van de plannen. Ook de vertraging in de uitvoering van plannen als gevolg van de wijzigingen in de marktsituatie verhogen de kosten van planbegeleiding.

Kans: 25-75%

Financiële impact: € 6.490.000

Onderbouwing financiële impact:

Zodra het risico daadwerkelijk optreedt, leidt dit tot een (aanvullend) tekort in de grondexploitatie. Hiervoor zal financiële dekking moeten worden gevonden. In eerste instantie is hiervoor de Algemene Grondreserve beschikbaar.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Veelvuldig met omgeving en marktpartijen afstemmen om zo het planontwikkelingsproces te versnellen en te verbeteren. Zie ook beheersmaatregel grondverkoop gericht op beheersing stagnatie in uitvoering).

Benodigde weerstandscapaciteit: € 3.320.000

06. Risico: Jeugd

Toelichting risico:

In de begroting jeugd is voor 2024 de trend verwerkt die is gemeld in de VoRap 2023. De structurele financiële effecten van de wijziging woonplaatsbeginsel (2022) zijn verwerkt. Daarbij is een inschatting gemaakt waar de structurele effecten te verwachten zijn, met name woonvoorzieningen. De trend van oplopende zorgzwaarte is alleen voor 2024 meegenomen en niet voor de jaren vanaf 2025. Er is een onzekerheid hoe deze zich meerjarig zal ontwikkelen. Daarnaast hangt dit samen met het tempo en de wijze van uitwerking van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd, en de financiële effecten hiervan. Hier is sprake van een financieel risico voor de komende jaren. De ramingen zijn gebaseerd op het verzilveringspercentage in 2022, dit kan dalen of stijgen. Voor het aandeel van Venlo in de lumpsumfinanciering segment 1 is gerekend met het aandeel 2022. De kosten van het regionaal gecontracteerde aanbod worden door de gemeenten gedeeld op basis van een verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel wordt grotendeels bepaald op basis van het feitelijke zorggebruik in het voorgaande jaar. Het aandeel van de gemeente Venlo is in 2023 44,74%, in 2024 zal het aandeel 53,29% zijn. Het percentage in 2023 was gezien de voorgaande jaren laag. We gaan vanaf 2025 uit van een regionaal aandeel van 50%.

Jeugdhulp kent een mate van onvoorspelbaarheid. Jaarlijks zijn er casussen die gelet op een intensieve zorgvraag een bovengemiddelde inzet vragen. De huidige Jeugdwet is een open einde regeling, er is afhankelijkheid van rechtstreekse verwijzers en de druk op de zorgzwaarte neemt toe (looptijd van jeugdhulp en de zwaarte van de ingezette jeugdhulp). In de landelijke jeugdzorg hebben kleine verschuivingen in volume een (flinke) financiële impact. We hebben weinig invloed op de instroom en kunnen niet inschatten of de huidige hogere instroom incidenteel of structureel is. Daarom zijn de toegenomen kosten deels structureel in de begroting opgenomen. Landelijk wordt gewerkt aan uniformering van tarieven voor jeugdbescherming, afhankelijk van de uitkomsten zal blijken of dit financiële gevolgen heeft. Er is een AMvB reële prijzen Jeugdwet in voorbereiding waarvan nog niet duidelijk is of en op welke termijn dit financiële gevolgen heeft. De beschreven ontwikkelingen kennen financiële risico's en zijn derhalve in dit integrale risico Jeugd meegenomen.

De Hervormingsagenda Jeugd bevat inhoudelijke maatregelen om het jeugdstelsel te verbeteren, echter de financiële besparingsopgave kent een tempo en een omvang die financiële risico's met zich meebrengt, uiterlijk vanaf 2026. Dit in de wetenschap dat sinds 2015 er structureel te weinig middelen voor jeugdzorg voor gemeenten beschikbaar zijn gesteld, de afgelopen jaren incidenteel gemeentelijke tekorten in de jeugdzorg zijn gecompenseerd door het Rijk en in het regeerakkoord van het kabinet Rutte-IV een aanvullende besparingsopgave is opgenomen. Bij de uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd zal duidelijk worden op welke termijn en in welke mate financiële effecten (meerjarig) te verwachten zijn.

Kans: 75%

Financiële impact: € 3.250.000

Onderbouwing financiële impact:

Op basis van de risico's is een inschatting gemaakt. Gelet op de trend van toenemende zorgzwaarte in de jeugdzorg en de onzekerheid op welke termijn en in welke mate de maatregelen in de Hervormingsagenda Jeugd effect gaan hebben is het percentage bepaald.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

We beheersen door in te zetten op realistische maatregelen op landelijk en regionaal niveau die bijdragen aan de verdere beheersbaarheid van het jeugdstelsel. We blijven nadrukkelijk inzetten op de combinatie van sturen op de vastgestelde beleidsdoelen, die eveneens onderdeel zijn van de contracten met zorgaanbieders, contractmanagement (regionaal) en monitoring (lokaal en regionaal). De versterking van rechtstreekse verwijzers wordt voorgezet in combinatie met versterking van de toegang.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 2.437.500

07. Risico: Transportschaarste Energie

Toelichting risico:

Netbeheerder TenneT heeft transport schaarste afgekondigd voor Noord- Brabant en Limburg. Deze transport schaarste heeft betrekking op afname als invoeding van elektriciteit. Nieuwe bedrijven (grootverbruikers) kregen tijdelijk geen aansluiting op het elektriciteitsnet, bestaande bedrijven kunnen hun aansluiting niet vergroten, en ook voor het invoeden van zonne- en windenergie was geen ruimte meer. Inmiddels is de ergste problematiek opgelost voor bestaande aanvragen maar voor de toekomst blijft het probleem aanwezig en actueel. Een structurele oplossing door uitbreiding is op korte termijn niet voorhanden. Daarmee ontstaat een reëel risico dat de verduurzaming van gebouwde omgeving, de verduurzaming van industrie, de verduurzaming van land- en tuinbouw, de verduurzaming van mobiliteit en energie in Venlo vertraging gaat oplopen. Ook ontstaat het risico dat plannen op gebied van economie, ruimtelijke ontwikkeling en samenleving vertraging oplopen, met kostenverhoging worden geconfronteerd of uiteindelijk afgeschaald dienen te worden. Doordat de kosten voor energie op basis van mondiale ontwikkelingen stijgen zijn bedrijven, instellingen en maatschappelijke organisaties niet in staat om bij grotere investeringen (die effect hebben op de aansluiting) kostenreducties door verduurzaming te realiseren en worden daardoor mogelijk geraakt in hun voortbestaan. Indien dit risico zich gaat voordoen heeft dat ook gevolgen voor de financiële huishouding van de gemeente, het voorzieningenniveau in de gemeente en de organisatie.

Kans: 75%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Om het risico te verkleinen wordt actief lobby gevoerd om de schaarste (door middel van versnellen / vervroegen van investeringen en alternatieve maatregelen) te verkleinen of te voorkomen. In de lobby is ook aandacht voor (Europese) regelgeving die actieve prioritering op lokaal niveau mogelijk maakt anders dan het huidige principe van 'first come first serve'. Een andere beheersmaatregel is het actief coördineren en programmeren van de beschikbare netcapaciteit op verschillende overheidslagen (rijk, provincie, regio, gemeente). Daarbij wordt ook ingezet op inventarisatie en een actieve coördinatie op gemeentelijk niveau om het risico te verkleinen voor Venlo en de gevolgen te voorkomen. Tenslotte zal op basis van de inventarisatie en effecten van lobby ook waar noodzakelijk aanvullend vanuit beheersoptiek beleid en uitvoeringsmaatregelen georganiseerd worden op Venlose schaal. Hiervoor is een interne coördinatiegroep ingesteld en is een innovatieve pilot in Venlo in uitvoering in samenwerking met de provincie Limburg.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 375.000

08. Risico: Toename bezetting beschermd wonen

Toelichting risico:

Het Rijk, de VNG, zorgverzekeraars en zorgaanbieders hebben mei 2023 bestuurlijke afspraken gemaakt om de hoge instroom van mensen met ggz-problematiek in de Wlz terug te dringen. Dit vanwege de druk op de financiële houdbaarheid van de Wlz. Er zijn hiervoor maatregelen opgesteld bestaande uit 3 onderdelen, waarvan met name de maatregelen op de korte termijn impact kunnen hebben. Onder andere het verscherpen van de toegangscriteria voor de Wlz en het verlengen van Wmo-indicaties voor beschermd wonen en (intensieve) ambulante begeleiding worden als korte termijn maatregel genoemd. We verwachten daarom dat er meer cliënten gebruik van Wmo-maatwerkvoorzieningen, omdat zij nu geen toegang hebben/krijgen tot de Wlz. Verder zien we ook dat de doelgroep die in beschermd wonen zit complexer wordt, waardoor uitstroom uit beschermd wonen langer duurt. Als laatste zien we ook dat door de huidige druk op de woningmarkt, de beschikbaarheid van woningen om naar uit te stromen na een traject beschermd wonen (en opvang) beperkt is. Hierdoor maken mensen onnodig lang gebruik van (dure) Wmo-voorzieningen en kan de situatie ontstaan dat de capaciteit moet worden opgehoogd. Voor de uitstroom vanuit de Jeugdzorg is het niet kunnen beschikken over passende vervolghuisvesting een knelpunt.

Kans: 75%

Financiële impact: € 441.285

Onderbouwing financiële impact:

We doen een aanname dat het hier om circa 25 plekken extra gaat ter waarde van € 62.000. In totaal gaat het om een bedrag van € 1.550.000, deze komen ten laste van de regionale begroting voor beschermd wonen. Het aandeel van Venlo betreft hierin 28,47%. Dat betekent een financiële impact van € 441.285.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

We sturen middels goed ingericht account- en contractmanagement op de realisatie van het aantal bezette BW-plekken. Verder zijn we ook in gesprek met onze gecontracteerde zorgaanbieders en het Zorgkantoor (dat over de Wlz gaat) over de te verwachte ontwikkelingen zodat we zicht en grip hebben op bovenstaand risico.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 330.964

09. Risico: BV Campus Vastgoed

Toelichting risico:

A. Meerjarenbegroting 2023 - 2027

De begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2027 van BV Campus Vastgoed laat een ontwikkeling zien van € 4.500.000 nadelig, met tot gevolg dat de beoogde buffer binnen de Campus van circa € 4.000.000 per eind 2029 in het kader van het door de aandeelhouders beschikbaar gestelde financieringsarrangement (Raadsvoorstel 2022-34) nu reeds volledig aangewend zou moeten worden en het benodigde werkkapitaal onder de minimumgrens van € 1.000.000 zou raken. Om deze verwachte ontwikkeling van de meerjarenraming om te buigen zijn in de begroting generieke taakstellingen opgenomen voor een bedrag oplopend tot € 3.000.000. Naast deze taakstellingen is er € 900.000 opslag voor de vervanging van het dak niet in de begroting verwerkt waarmee wel rekening was gehouden in de beschikbaar gestelde middelen binnen het financieringsarrangement 2022. De begroting 2023 laat zien dat de voorgestelde additionele financiering voor BV Campus Vastgoed zoals opgenomen in het financieringsarrangement van de aandeelhouders toereikend is, maar toont tevens aan dat er nog onzekerheden zijn. Deze onzekerheden zijn als volgt te kwantificeren: € 3.000.000 taakstelling + € 900.000 opslag dak = € 3.900.000 x aandeel Venlo ad. 24% = € 950.000 (afgerond).

B. Overige risico's in begroting 2022 BV Campus Omzet huur, shared services en servicekosten € 795.000 Kosten exploitatie vastgoed € 1.154.000 Kosten shared services € 68.000 Organisatiekosten € 268.000 Investerings: € 194.000 De totale financiële impact van onderdeel B is derhalve € 2.480.000 x aandeel Venlo ad. 24% = € 600.000 (afgerond).

C. Prijsstijgingen. Het risico bestaat dat als gevolg van de prijsstijgingen bovengenoemde kapitaalverstrekkingen ontoereikend zijn. De omvang van dit risico is moeilijk in te schatten.

Kans: 25%
Financiële impact: € 1.550.000

Onderbouwing financiële impact:

Zie hierboven

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Periodiek wordt de gemeente Venlo geïnformeerd over de stand van zaken rondom de exploitatie. Jaarlijks wordt aan de hand van een eventuele herziening van de risico-simulatie onze risico-paragraaf geactualiseerd.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 387.500

10. Risico: Afval

Toelichting risico:

Binnen het product afval zijn risico's ingeschat voor diverse afvalstromen:

- 1) De inzameling van het restafval en PMD moet wijzigen om dat de huidige inzameling de cultuur van afvalscheiding mogelijk beïnvloed en nu (tijdelijk) nascheiding extra wordt ingezet. Hier zijn extra kosten aan verbonden.
- 2) Het huidige onderhoudsplan voor de ondergrondse containers, is dat we ze zo lang mogelijk in de grond houden. Vervangingen worden uitgesteld totdat het nieuwe afvalbeleidsplan is vastgesteld. Er zijn vanuit de aannemer echter signalen dat de huidige staat van zo'n 70 containers erg slecht begint te worden. Deze zullen waarschijnlijk op korte termijn vervangen moeten worden.
- 3) Het aanbod van afval door de inwoners is direct gerelateerd aan de kosten, en laat zich niet precies schatten. Er wordt in dit risico rekening gehouden met een extra aanbod van 10% restafval en PMD.
- 4) Als we op korte termijn niet iets doen aan de kwaliteit van het PMD zullen we de rest van het jaar veel afkeur ervaren. Deze afkeur brengt de nodige kosten met zich mee.

Kans: 50%

Financiële impact: € 1.733.500

Onderbouwing financiële impact:

De vier bovenstaande punten hebben elk hun inschatting en kans:

1. € 600.000 * 80%
2. € 300.000 * 50%
3. € 203.000 * 25%
4. € 465.000 * 40%

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

1. Accepteren, wijziging doorvoeren.
2. Beheersen, mogelijke reparaties uitvoeren en vervangen waar nodig.
3. Accepteren, afvalbeleid is in de maak om hier op de lange termijn in te sturen.
4. Beheersen, inzamelmethodiek aanpassen en sturing geven op de kwaliteit van het PMD.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 866.750

11. Risico: Juridische risico's

Toelichting risico:

In verband met lopende gerechtelijke procedures worden deze risico's hier niet nader toegelicht.

12. Risico: Digitale toegankelijkheid

Toelichting risico:

Gevolg kan zijn dat met enkele jaren er opnieuw een reparatie dient plaats te vinden als de gemeente niet voldoet aan de wettelijke vereisten. Bij het niet naleven van de wettelijke verplichtingen kan dit ook leiden tot hoge boetes, bestuurlijk risico voor verantwoordelijke bestuurders en aantasting imago en gemeente Venlo als digitaal inclusieve organisatie. Als websites en apps niet toegankelijk zijn, sluiten we ook mensen buiten. Inwoners kunnen vanuit Wet gelijke behandeling aanpassingen eisen voor realisatie als het aanbod niet (voldoende) toegankelijk is. Digitale toegankelijkheid is geen gunst, maar een noodzaak. Het is voor overheidsorganisaties verplicht om hun websites, documenten en apps toegankelijk te maken. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt aan toezicht en handhaving. Vanaf 2023 wordt dit steeds belangrijker. Als lokale overheid dient Venlo te voldoen aan wettelijke toegankelijkheidseisen voor (digitale) documenten, zoals het tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid, de richtlijnen voor toegankelijke websites ('webcontent accessibility guidelines', WCAG) en de Wet open overheid. De hiervoor benodigde aandacht is van blijvende aard.

Kans: 75%

Financiële impact: € 250.000

Onderbouwing financiële impact:

Reparatie is nodig als we niet voldoen aan digitale toegankelijkheid, herstel imagoschade, inhuur/capaciteit om herstelacties te organiseren en uit te voeren voor een x periode. Als begrotingsvoorstel niet gehonoreerd wordt is de kans groot dat bovenstaand risico optreedt.

Risicostrategie: Vermijden

Beheersmaatregelen:

Daarom moeten we als overheidsorganisatie blijven werken aan digitale toegankelijkheid. Zo maken we onze dienstverlening inclusief, bereiken we meer mensen door gelijke behandeling en verbeteren we de tevredenheid van burgers, ondernemers en medewerkers.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 187.500

14. Risico: Grondexploitatie - Tijdelijk beheer

Toelichting risico:

Het tijdelijk beheren van gronden en panden binnen de grondexploitatie leidt tot kosten van beheer en onderhoud. Indien de verkoop van deze gronden en panden stagneert (zie ook risico grondverkoop) zal de periode van tijdelijk beheer ook langer doorlopen waardoor het risico bestaat op extra kosten binnen de grondexploitatie.

Kans: 50%

Financiële impact: € 700.000

Onderbouwing financiële impact:

Zodra het risico daadwerkelijk optreedt, zal dit leiden tot een (aanvullend) tekort in de grondexploitatie. Hiervoor zal financiële dekking moeten worden gevonden. In eerste instantie is hiervoor de Algemene Grondreserve beschikbaar.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Het beheer tijdig uit te voeren waardoor kosten beperkt kunnen worden.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 350.000

16. Risico: Bedrijfsgevolgschade brand

Toelichting risico:

Directe schades (herbouw gebouw, etc.) zijn verzekerd via de brandverzekering. Er is echter ook sprake van indirecte schade en gevolgschade. Doordat materieel of materialen verloren zijn gegaan zullen aannemers of externen ingeschakeld moeten worden voor het uitvoeren van werkzaamheden en/of continuering van de dienstverlening. Deze kosten zijn niet verzekerd en vallen dus onder het deel risico.

Kans: 10%

Financiële impact: € 5.000.000

Onderbouwing financiële impact:

60 voertuigen en materiaal huren of werk uitbesteden voor de duur van 3 jaar. 60 voertuigen * 3 jaar * € 15.000 per jaar = € 2.700.000. Materiaal huren € 2.300.000. In plaats van huren voertuigen en materieel is de schatting voor uitbesteden van het werkpakket van vergelijkbare orde € 5.000.000.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

De huidige maatregelen zoals blusvoorzieningen en brandmeldinstallaties kunnen het risico niet elimineren maar verkleinen het risico wel. Extra verzekeringen is extreem duur en de kans op het risico is erg klein.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 500.000

18. Risico: Regio Noord-Limburg

Toelichting risico:

De gemeente Venlo geeft, namens de acht Noord-Limburgse gemeenten, invulling aan het penvoerderschap met betrekking tot de invulling van de regionale investeringsagenda, waaronder het aanvragen van de provinciale bijdrage, het beschikken van bijdragen aan derden en het verantwoorden van (ontvangen) bijdragen. De maximale omvang van de investeringsmiddelen bedraagt €40.000.000, waarvan 50% wordt opgebracht door de Provincie Limburg en 50% door de Noord-Limburgse gemeenten. Het aandeel van de gemeente Venlo in de regio bedraagt circa 36%. Het financiële risico bedraagt daarmee (maximaal) 36% van de (te verantwoorden) provinciale bijdrage, i.c. €7.200.000 aan een groot aantal afzonderlijke projecten. Het risico zal zich nooit over het geheel van al deze projecten voordoen en de verwachting is dat de maximale omvang van de investeringsmiddelen niet wordt gehaald (maar slechts voor 50%). Vandaar dat er gekozen is om 50% van het maximale financiële risico aan te houden, i.c. €3.600.000. Daarnaast vervult de gemeente Venlo de werkgeversrol ten aanzien van het regiobureau, inclusief de vanuit de (Venlose) gemeentelijke organisatie ingezet personeel. Omdat de regio geen eigen entiteit is, worden deze activiteiten formeel door de gemeente Venlo uitgevoerd. Indien er na afronding van regiodeal en investeringsagenda geen nieuwe activiteiten en middelen worden gealloceerd bij de regio vervalt de (op basis van een taakopdracht) personele inzet.

Kans: 25%

Financiële impact: € 3.600.000

Onderbouwing financiële impact:

Dit betreft 25% van €7.200.000, zijnde het risico op het niet juist kunnen verantwoorden van de ingezette investeringsagenda-middelen, waardoor er een terugbetalingsverplichting ontstaat naar de Provincie Limburg.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

De gemeente Venlo heeft een overeenkomst gesloten met de andere gemeenten in de regio waarbij gemeenten zich gezamenlijk verantwoordelijk stellen voor ieders (relatieve) aandeel in het risico. Het opgenomen risico is het 'rest-risico'. Het regiobureau heeft de administratie ingericht op de noodzakelijke verantwoording.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 900.000

19. Risico: Uitblijven klimaatakkoord uitvoeringsmiddelen

Toelichting risico:

De ambities van de rijksoverheid van klimaatakkoord hebben verstrekkende gevolgen voor het takenpakket en omvang van de taken van de gemeente. Nieuwe taken op gebied van energie, klimaat en circulariteit waarvoor kennis en vaardigheden eigen gemaakt moeten worden. Het coalitieakkoord op rijksniveau geeft inzicht dat de ambitie op gebied van klimaat nog verder wordt vergroot en het takenpakket verder in omvang toeneemt. De gemeente hebben ook de grootste rol in de uitvoering als overheidslaag het dichtste bij de burger. Dit is zichtbaar onder andere bij de Regionale Energiestrategie, de transitievisie Warmte, Venlo klimaatadaptief maken en een volledige circulaire economie realiseren. De taakuitvoering vindt plaats samen met andere partners waaronder woningbouwcoöperaties, netbeheerders, wijkraden, instellingen, inwoners en verenigingen. De taakuitvoering is sterk groeiende terwijl de uitvoeringsmiddelen voor beleid en beheer nog niet definitief overeengekomen zijn. Onderzoeken hebben de omvang van de gemeentelijke extra middelen bepaald en de omvang en toewijzing wordt onderschreven door tal van adviesorganen waaronder VNG. Er vindt landelijk een intensieve lobby plaats (VNG en G40) om haast te maken met toekenning van de uitvoeringsmiddelen Klimaatakkoord. Het risico dat deze middelen niet toegekend worden is relatief klein gelet op de status van de plannen van het rijk (besluit klimaatakkoord en rol gemeente bepaald). Ook geeft de rijksbegroting inzicht in de investeringen die het rijk wil plegen in het klimaat, maar is niet duidelijk op welke wijze en in welke omvang middelen naar de gemeenten gaan. Begin 2023 zijn tijdelijk uitvoeringsmiddelen uitgekeerd, maar door het ontbreken van een langdurig perspectief kunnen hierdoor ook geen langer lopende verplichtingen dan 3 jaar worden aangegaan. Voor de toekenning van projectgelden voor uitvoering van de opgave zelf is nog geheel geen duidelijkheid in welke omvang en mate de gemeente rijksmiddelen hiervoor ontvangt.

Kans: 10%

Financiële impact: € 3.500.000

Onderbouwing financiële impact:

Uit onderzoek blijkt dat de gemeente voor de uitvoering van klimaatakkoord 35 x aantal inwoners dient te ontvangen. Dit is gebaseerd op onderzoek en bevestigd door tal van adviesorganen

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

De kans dat het risico zich voordoet is klein. Uitstel van handelen door de gemeente is niet wenselijk omdat de opgave fors is en resultaten op de korte termijn zijn gewenst. De organisatie dient op onderdelen toegerust te worden in kwaliteit en capaciteit om de reeds geaccordeerde plannen en projecten uit te voeren. Via lobby onderschrijft de gemeente Venlo het belang dat de rijksoverheid zo snel mogelijk duidelijkheid geeft en de gemeente daadwerkelijk middelen toekent (meer dan 3 jaar).

Benodigde weerstandscapaciteit: € 350.000

20. Risico: Steekproef Belastingdienst

Toelichting risico:

Horizontaal Toezicht Convenant is gebaseerd op een monetaire steekproefprincipe. Dat betekent dat fouten in processen daadwerkelijk worden afgerekend qua materiële omvang. Via continue procesverbetering wordt de foutenkans steeds kleiner, maar neemt niet weg dat gemelde fouten worden afgerekend met de Belastingdienst.

Kans: 75%

Financiële impact: € 300.000

Onderbouwing financiële impact:

Financiële impact: 2024 € 300.000,- en 2025 € 300.000,-. Naar aanleiding van de steekproef op de inkoopfacturen 2022 zijn de fouten op basis van de materialiteit geëxtrapoleerd. Correctie btw bedraagt € 300.000,- voor 2022. Afspraak met de Belastingdienst is om de resultaten van het kalenderjaar 2022 ook voor het kalenderjaar 2021 te gebruiken. Voor 2024 en 2025 rekening houden met een jaarlijks bedrag van € 300.000,-.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

De btw-labellijst wordt continue geüpdatet en gemonitord conform vigerende wet- en regelgeving. Dit is een dynamisch proces, hetgeen de interne beheersing op deze fiscale aspecten versterkt.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 225.000

21. Risico: Calamiteiten groenbeheer

Toelichting risico:

Door invloed van klimaat en klimaatverandering kunnen zich onvoorziene situaties voordoen in het beheer van groenvoorzieningen. Het gaat dan bijvoorbeeld om schade door storm, extra uitval van groen door droogte, ziektes en plagen. En schade door invasieve soorten en/of soorten van flora en fauna die overlast geven of een bedreiging zijn voor o.a. de natuur (biodiversiteit), volksgezondheid, de economie of de veiligheid. Dit soort calamiteiten vormt vaak een risico voor de kwaliteit en de gezondheid van het groen en is daarmee een risico voor het op orde houden van de basis van beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De overlast en schade zijn echter grillig en niet altijd voorspelbaar. Ervaringen uit het verleden geven daarbij niet altijd een beeld voor de toekomst. Ook kunnen er calamiteiten ontstaan die nu nog niet bekend zijn, zoals nieuwe ziektes en plagen waar nog geen plan van aanpak voor bestaat. Voor Japanse duizendknopen en Reuzen berenklauw hebben we wel al een plan van aanpak en worden voorziene kosten meegenomen in het groenbeheer.

Kans: 75%

Financiële impact: € 400.000

Onderbouwing financiële impact:

De omvang van de financiële impact is onder andere gebaseerd op de daadwerkelijke kosten van de laatste jaren met betrekking tot calamiteiten en extreem weer. Tevens is een ruwe inschatting gemaakt van nog onbekende impact van ziektes, plagen en andere bedreigingen.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Belangrijk is om de impact van ziektes, plagen en invasie soorten zo goed mogelijk te blijven monitoren. Locaties die bij de gemeente bekend zijn worden hiervoor opgenomen in het groenbeheersysteem.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 300.000

22. Risico: BTW sport projecten

Toelichting risico:

Met het verruimen van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019 is het landschap van de financiering van sportaccommodaties veranderd. Het recht op vooraf trek van btw voor sportvoorzieningen vervalt per 31 december 2023. Het Rijk neemt in 2023 een besluit over een (eventuele) vervolgregeling. Het is nog onduidelijk hoe deze vorm gaat krijgen. Dit heeft met name invloed op de investeringen van sportfaciliteiten in de uitvoerende fase. Dit betreft vanaf de begroting 2024 en verder de volgende projecten: 1) Nieuwbouw van het zwembad de Wisselslag, 2) herontwikkeling sportkern Herungerberg, 3) sportdeel MFC Hout-Blerick en 4) vervanging sporthal Gulick. De verwachting is dat we 65% tot 100% van de btw gecompenseerd krijgen, afhankelijk van het aantal landelijke aanvragen. In dit risico gaan we uit van een compensatie van 65%. en een risico dat we 35% niet ontvangen via compensatie. Dit betekent de volgende risicobedragen per project (afgerond): 1) zwembad de Wisselslag: € 1.750.000, 2) herontwikkeling sportkern Herungerberg: € 300.000,-, 3) sportdeel MFC Hout-Blerick: € 200.000 en 4) vervanging sporthal Gulick: € 450.000,-. Het totale risicobedrag komt hiermee op € 2.700.000,- met een kans van 25% dat het zich (in een bepaalde mate) voordoet.

Kans: 25%

Financiële impact: € 2.700.000

Onderbouwing financiële impact:

De btw van de in de begroting opgenomen kredieten voor sport komen voor compensatie in aanmerking. Jaarlijks is voor deze specifieke uitkering (SPUK Sport) landelijk een plafond beschikbaar. In het risico is uitgegaan van een uitkering van 65%. Omdat op basis van eerdere ervaringen de uitkering varieert tussen 65% en 100% is er gekozen voor een kans van 25% dat het zich voordoet.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

In de begroting is rekening gehouden met SPUK-uitkering van 65% van de kostprijsverhogende btw. Er is gekeken naar de aanvragen 2020, 2021 en 2022 en is er rekening gehouden dat het plafond meer overschreden zal worden door de prijsstijgingen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 675.000

24. Risico: Openbare verlichting

Toelichting risico:

In de gemeente Venlo onderhouden en beheren we alle lichtmasten en armaturen (± 22.000 stuks) en voor het gedeelte 'oud Venlo' ook het ondergrondse netwerk (verder VenloNet).

Onderzoek heeft aangetoond dat de huidige kwaliteit van het VenloNet onvoldoende is omdat zowel de technische als economische levensduur nadert/overschreden is. Hierdoor zullen vaker storingen optreden. 70% van het VenloNet dient daarom in de komende 40 jaar te worden gesaneerd. Uitgaande van een gemiddelde levensduur van 50-60 jaar voor een kabel zal het saneren van kabels een doorlopende cyclus hebben.

Het programma Leefbaar Venlo staat voor een kwalitatieve en duurzame leefomgeving, door geen sanering werkzaamheden uit te voeren gaat op plekken in Venlo daadwerkelijk het licht uit.

Risico 1) Gedeeltes van een straat, gehele straten of gedeeltes van een wijk hebben geen verlichting meer, dit risico zal in 2023 gaan optreden;

Risico 2) Onveilig gevoel, kans op ongelukken en eventuele schadeverhaling;

Risico 3) Meer klachten/meldingen Openbare Verlichting met escalatie naar bestuur en of media is niet uit te sluiten.

Binnen het team is de kennis aanwezig van de staat van het VenloNet.

Er is ook ruimte om opdrachten voor saneren uit te zetten maar missen de financiële middelen. Om het VenloNet te saneren is jaarlijks een bedrag van € 300.000 nodig. Het ondergrondse VenloNet is eigendom van de gemeente Venlo en wordt beheerd volgens een standaard die netbeheerder Enexis toepast.

Kans: 75%

Financiële impact: € 300.000

Onderbouwing financiële impact:

De € 300.000 is gebaseerd op een onderzoek uit 2014 waarin wordt gesteld dat 70% van het ondergronds net in 40 jaar kan worden vervangen voor een bedrag van € 300.000 per jaar.

Tot 2019 was deze € 300.000 structureel opgenomen in de begroting."

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Er loopt een onderzoek naar het afstoten van Venlonet met om te kunnen bepalen of dit leidt tot lagere kosten in de toekomst.

Met een jaarlijkse investering € 300.000 kunnen de noodzakelijke vervangingen van het ondergrondse netwerk worden uitgevoerd.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 225.000

25. Risico: Ontwikkeling uitgaven gemeentelijk energieverbruik

Toelichting risico:

De energietarieven fluctueren de laatste jaren sterk gedurende het jaar. Vanuit de aanbodzijde kunnen we niet sturen op de prijsontwikkeling. Vanuit de vraagzijde starten we energiecoördinatie op om verdere duurzaamheidsmogelijkheden te onderzoeken.

Kans: 50%

Financiële impact: € 800.000

Onderbouwing financiële impact:

Op basis van de meeste recente inkoopcontracten (april 2023) wordt jaarschijf 2024 begroot. Voor jaarschijf 2025 en verder is geen inkoopcontract beschikbaar daar het vastleggen ervan in de toekomst plaatsvindt. Het risico wordt derhalve gebaseerd op het inkoopcontract voor 2024, wetende dat dit geen richtinggevende ontwikkeling voor de toekomst hoeft te zijn gezien de situatie op de energiemarkt.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Inzet van energiecoördinatie teneinde verder verduurzamingsmogelijkheden te onderzoeken.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 400.000

26. Risico: Uitbreiding bargeterminal

Toelichting risico:

De kapitaallasten worden voor een groot deel gedekt door de erfpachtinkomsten. Deze inkomsten bestaan uit een vaste component en een variabel deel (royalty's, afhankelijk van het overslagvolume (aantal TEU) bij de terminal). Deze inkomstenstroom start nadat het terrein is overgedragen aan de exploitant. Private partijen (faillissement): erfpachtcanon en royalty's worden niet langer ontvangen, waardoor kapitaallasten niet meer gedekt zijn. Royalty's: deze zijn gebaseerd op een betaling per TEU. Indien de marktontwikkeling minder hoog is dan geprognosticeerd, leidt dit tot minder inkomsten. Beëindiging erfpacht overeenkomst: beëindiging van de erfpachtovereenkomst na 10de jaar betekent dat de erfpachtcanon en royalty's niet langer worden ontvangen.

Naast de CEF-subsidie is ook een SPUK subsidie van 1.000.000 toegekend vanwege extra investering door Venlo-schol en is een bedrag van € 1.600.000 in de begroting opgenomen vanwege verwachte inflatie. Aan de kostenkant heeft een meevallende aanbesteding een positief resultaat. Desalniettemin blijft het reguliere risico bestaan van hogere kosten bij de uitvoering als gevolg van onvoorziene zaken en meerwerk.

Kans: 25%

Financiële impact: € 800.000

Onderbouwing financiële impact:

Private partijen (faillissement): € 300.000 gebaseerd op 2 jaar erfpacht verlies.

Royalty's € 200.000 (2 jaar geen royalty's). Beëindiging erfpacht overeenkomst € 300.000.

Geen risico op lagere volumegroei containeroverslag boven de 85.000 TEU. In totaal € 800.000.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Erfpacht overeenkomst mag eerste 10 jaar niet opgezegd worden.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 200.000

27. Risico: BTW Sport

Toelichting risico:

Met het verruimen van de btw-sportvrijstelling per 1 januari 2019 is het landschap van de financiering van sportaccommodaties veranderd. Het recht op vooraftrek van btw vervalt. Het betreft BTW die aan gemeenten in rekening is gebracht over de kosten die toerekenbaar zijn aan de ter beschikkingstelling van sportaccommodaties.

De rijksoverheid zal de gemeenten voor dit nadeel compenseren via de nieuwe specifieke-uitkering Sport (SPUK Sport). In 2023 is een btw compensatie aanvraag gedaan van ongeveer € 2.600.000 en dat is € 1.100.000 hoger dan in 2022. De financiële impact van het risico wordt daarmee hoger.

Kans: 50%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

De btw van de in de begroting opgenomen kosten voor sport (exploitatiekosten én investeringen) komen voor compensatie in aanmerking. Jaarlijks is voor deze specifieke uitkering (SPUK Sport) landelijk een plafond beschikbaar. In 2023 is een aanvraag gedaan van ca. € 2.600.000. In de budgetten is rekening gehouden met een uitkering van 12% van het aangevraagde bedrag. Het financieel risico varieert tussen een uitkering van 0% tot 17%.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

In de begroting is rekening gehouden met een lagere SPUK-uitkering dan aangevraagd. Over de inkomsten hoeft per 2019 géén btw-aftrek meer plaats te vinden.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 250.000

28. Risico: Extra armoedebeleidslasten ten gevolge van meer aanvragen vanwege energiearmoede

Toelichting risico:

De energielasten voor huishoudens zijn in 2022 enorm gestegen en nog steeds aanzienlijk hoger dan voor 2022. De daardoor ontstane extra armoede, zal naar verwachting nog steeds tot extra vraag in het armoedebeleidsinstrumentarium leiden. Voor 2023 heeft het Rijk al diverse koopkracht maatregelen genomen die met name lage en lage-midden inkomens zullen ondersteunen. Hiermee zou hun inkomenssituatie laag maar voldoende blijven. Als de inflatie echter hoog blijft dan wel verder stijgt, blijven de kosten van levensonderhoud duurder dan voorzien worden en verwachten we dat er extra kosten in de bijzondere bijstand en schuldhulpverlening gemaakt moeten gaan worden. Denk aan saneringskredieten, extra inhuur wegens toenemende activiteiten en instroom in minimaregelingen. Naast de directe effecten op de gemeentebegroting, kunnen de bredere maatschappelijke kosten overigens hoger liggen dan het hier ingeschatte risico (denk aan rechtszaken, ontruiming, gezondheidskosten, kleine criminaliteit etc.). Het grootste risico voorzien we bij kleine ondernemers die zich melden voor bijstand en/of schuldhulpverlening. Vanwege de financieringssysteem van de Bbz loopt ook hiervoor de gemeente een extra risico. Tot juni 2023 zal de bijzondere bijstand voor energiekosten alleen voor studenten beschikbaar zijn. Na juni 2023 kan het zijn dat het Rijk ook de energielastencompensatie vanuit bijzondere bijstand weer categoriaal beschikbaar stelt. Duidelijkheid hierover is er begin juni 2023 nog niet en de vooruitzichten op een ruimhartige rijkscompensatie zijn ten gevolge van verslechterde overheidsfinanciën minder goed. Dat wil echter niet zeggen dat de behoefte aan en noodzaak tot compensatie van bovenmatig hoge energiekosten niet aanwezig gaat zijn. In vergelijking met dezelfde risico-melding op eerder tijdstip, schatten we de kans op realisatie van dit risico nu wel lager in als gevolg van de in beginsel gunstige prijsontwikkeling van energiekosten van de laatste maanden. Of en in welke mate zich dit ook continueert richting het nieuwe stookseizoen, valt niet te voorspellen.

Kans: 25%

Financiële impact: € 1.000.000

Onderbouwing financiële impact:

Betreft raming op basis van ervaringen uit 2022 in combinatie met analyse op wat in 2023 en 2024 verwacht wordt en reeds bekend is.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Scherp de ontwikkelingen in de gaten houden en vroegtijdig ondersteuning (voorkomen) faciliteren, alsmede insteken op preventie en communicatie met onder andere hulp van het instrumentarium uit het VenloFonds.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 250.000

29. Risico: Wmo maatwerk

Toelichting risico:

Het landelijk beleid en het beleid van het Zorgkantoor gaat uit van zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen met passende zorg en ondersteuning. Er zijn nog maar beperkt traditionele verzorgingshuizen gericht op de zwaardere zorgvragen van ouderen. Daarmee blijft de druk op de Wmo maatwerkvoorzieningen groot, zowel in omvang als zwaarte van inzet. Daar staat tegenover dat er sprake is van personele tekorten onder andere bij de hulp bij het huishouding. Dit kan effect hebben op de daadwerkelijke levering.

Langer thuis wonen vergt aanpassingen in de woonsituatie. De verwachting is dat de komende jaren het aantal aanvragen voor woningaanpassingen toeneemt. Met name enkele aanvragen voor grote en dure woningaanpassingen kunnen leiden tot een overschrijding van het begrotingsbedrag, dit blijft moeilijk voorspelbaar.

Het rijk heeft het voornemen om de eigen bijdrage weer inkomensafhankelijk te maken voor alle Wmo-voorzieningen, de invoeringsdatum is gepland op 1-1-2026. Het is nu niet duidelijk hoe de systematiek gaat worden en of er een overgangsregeling komt. Met de meicirculaire vanaf 2026 is voor Venlo een extra opbrengst van € 1.464.000 op Wmo opgenomen. Deze beoogde opbrengst van € 1.464.000 is ingeboekt op onze begroting 2026. Op dit moment is te weinig bekend om een realistische inschatting te maken wat het daadwerkelijke voordeel wordt. Een mogelijk risico is dat, nu het voornemen is de eigen bijdrage inkomensafhankelijk voor alle Wmo voorzieningen te maken, dit in komende periode een aanzuigende werking van aanvragen oplevert. We verwachten dat het financiële risico beperkt zal zijn. Enerzijds omdat we bij hulp bij het huishouden deze aanzuigende werking in afgelopen jaren hebben gehad, en voor andere Wmo voorzieningen er duidelijke criteria zijn wanneer men hiervoor in aanmerking komt.

Tot slot wordt er in het kader van de regionale contractering Wmo segmenten een herijkingsonderzoek gedaan naar de prijs- en contractafspraken. Dit wordt in het najaar afgerond, pas dan kunnen we aangeven of dit effecten heeft op de financiën voor Wmo segmenten."

Kans: 50%

Financiële impact: € 200.000

Onderbouwing financiële impact:

Het risico van grote woningsaanpassingen wordt ingeschat op 200.000. De overige risico's zijn dusdanig onzeker dat deze nu niet gekwantificeerd zijn.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Met maandelijkse monitoring op de diverse producten komen de risico's beter in beeld. Gestuurd wordt op de gemaakte contractafspraken. Instroom Hulp bij het Huishouden hebben we geen autonome invloed op. Op het langdurig thuiswonen zetten we een aantal acties uit, zoals een bewustwordingscampagne voor onze inwoners, een verhuisvoucherregeling is per 1-1-2023 ingevoerd, ondersteuning van en participatie in sociale basis van ouderen wordt aangejaagd. Een aanpak voor de inzet van buurt- en wijkbussen is in gang gezet. Het herijkingsonderzoek naar de gecontracteerde Wmo segmenten wordt in het najaar afgerond. Eventuele gevolgen hieruit voor 2024 e.v. worden dan in de Finrap meegenomen. We volgen de landelijke ontwikkeling rondom het abonnementstarief, zodra meer duidelijk is over invoering en gevolgen zullen wij in het reguliere P en C proces hierop actie ondernemen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 100.000

30. Risico: Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)

Toelichting risico:

In de Cao Gemeenten 2023 zijn afspraken gemaakt over een tijdelijke Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU), ingaande 31 december 2023. Met de RVU-regeling kunnen werknemers eerder stoppen met werken. Werknemers kunnen onder voorwaarden tot en met 31 december 2028 gebruik maken van de RVU-uitkering voor een periode van maximaal 2 jaar. Het is nu nog niet duidelijk hoeveel werknemers hiervan gebruik gaan maken.

Kans: 75%

Financiële impact: € 2.151.000

Onderbouwing financiële impact:

Er is vooralsnog uitgegaan van maximale deelname (inclusief eventuele advieskosten).

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Hiervoor dient in 2024 een voorziening getroffen te worden. Momenteel is dit in 2023 conform BBV-regelgeving niet toegestaan gezien de huidige inventarisatie status waarbij er geen formele vastleggingen van deelname plaatsvindt. Daarmee zijn de feiten onzeker om de voorziening op te baseren. Het advies is om de regeling op te nemen als onderdeel van de komende P&C momenten (Jaarrekening, Vorap). Dat wil zeggen, indien mogelijk reeds hiermee rekening houden in de bestemming van het resultaat indien een positief resultaat optreedt. Daarnaast (mogelijk hieruit voortvloeiend), vorming van de voorziening ten tijde van de Vorap 2024.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 1.613.250

32. Risico: Inflatie zorgaanbieders

Toelichting risico:

Werkgeversorganisaties en vakbonden hebben onlangs een akkoord bereikt over nieuwe cao-afspraken VVT (Verpleging, Verzorging en Thuiszorg). De belangrijkste nieuwe afspraak is een inkomensverbetering van in totaal 15%. De nieuwe afspraken lopen door tot eind december 2024. Deze ontwikkeling raakt meerdere segmenten in het sociaal domein. Contractueel is overeengekomen dat de OVA index wordt toegepast op de zorgcontracten. In dit stadium is niet duidelijk welk effect de loonontwikkeling zal hebben op het definitieve OVA percentage van september. Het is echter aannemelijk dat als gevolg van deze loonafspraken een stijging te verwachten is van het definitieve OVA percentage 2024. Alhoewel wij contractueel gezien geen verplichting om los van de OVA, de stijgende kosten van zorg aanbieders te dekken, zijn wij wel verantwoordelijk voor het bieden van zorg en het borgen van zorgcontinuïteit van de inwoners. Wanneer dit in het geding komt als gevolg van stijgende kosten, hebben we als gemeente een verantwoordelijkheid. Het is in dit stadium lastig te voorspellen bij welke of hoeveel aanbieders dit risico zich voor doet. In het kader van zorgcontinuïteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid is hier echter sprake van een reëel risico dat gemeld moet worden.

Kans: 75%

Financiële impact: € 3.000.000

Onderbouwing financiële impact:

Op dit moment is in de MJB 2024 rekening gehouden met een OVA index van gemiddeld 4,9% voor jeugd/wmo en 8% bij BW/MO. De budgetten van de betreffende aanbieders bedragen:

- Jeugd: € 37.000.000

- WMO: € 26.000.000

- Beschermd Wonen/ Maatschappelijke Opvang/ Bemoeizorg en Preventie: € 29.000.000 regionaal (waarvan 28,47% aandeel Venlo= € 8.200.000)

- Sociale Basis: € 8.300.000

Totaal: € 80.000.000 Rekening houdend met een definitieve OVA percentage van 9%, komen we uit op een bedrag van € 3.000.000.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Alle ontwikkelingen bij aanbieders worden nauwlettend gemonitord middels relatie/contractmanagers en waar mogelijk wordt bijgestuurd. Daarnaast wordt nadrukkelijk gewezen op de eigen verantwoordelijkheid en eventuele (landelijke) regelingen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 2.250.000

33. Risico: Zwembad de Wisselslag

Toelichting risico:

In oktober 2019 heeft de gemeenteraad besloten dat er een nieuw zwembad wordt gebouwd. Het programma van eisen is opgesteld en aanbestedingen voor de bouw zijn gestart. In 2025 zal het nieuwe zwembad geopend worden. Tussentijds kan het huidige zwembad ongewijzigd in gebruik blijven. Ten behoeve van het project heeft een risicoanalyse plaatsgevonden. De grootste risico's vormen op dit moment de bodemgesteldheid, het binnenklimaat, de zekerheid van levering van materieel en de toekomstige exploitatie. De risico's ten aanzien van loon- en prijsindex en BTW sport zijn in een afzonderlijk gemeentebreed risico reeds verwoord.

Kans: 25%

Financiële impact: € 5.350.000

Onderbouwing financiële impact:

Met het projectteam heeft een risicoanalyse plaatsgevonden. Hierbij zijn risico's geïnventariseerd voor de onderdelen kwaliteit, tijd, geld, organisatie en informatie

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Voor de verzamelde risico's bij de risicoanalyse is per risico in beeld gebracht wat de beheersmaatregel is.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 1.337.500

34. Risico: Meldplicht datalekken

Toelichting risico:

De gemeente is verplicht een (ernstig) datalek binnen 72 uur te melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). En soms moet de gemeente het datalek ook melden aan de betrokkenen (de mensen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt).

Een datalek kan voor de gemeente leiden tot ernstige reputatieschade, herstelkosten, en claims. Voorts is het afwikkelen van een datalek een forse belasting (tijdsintensief) op de organisatie die in de vele honderden uren kan liggen. Bij overtreding van de meldplicht datalekken kan de Autoriteit Persoonsgegevens de gemeente tevens een bestuurlijke boete opleggen. Deze boetes kunnen per overtreding opgelegd worden en cumulatief dus nog veel hoger zijn. Onder de AVG worden de boetebedragen aanzienlijk verhoogd, namelijk tot een maximumboete van € 10.000.000.

Kans: 75%

Financiële impact: € 200.000

Onderbouwing financiële impact:

Het gevolg van nalatige informatieveiligheid kan een datalek zijn. Een datalek heeft tot nu toe binnen de gemeente Venlo niet geleid tot financiële impact. De financiële risico's zijn echter dermate hoog (zeker met de AVG) dat deze ervaringscijfers niet leiden tot geen financieel risico. Het bedrag van € 200.000 is een inschatting welke reëel kan plaatsvinden.

Risicostrategie: Vermijden

Beheersmaatregelen:

In 2017 is de interne procedure meldplicht datalekken geïmplementeerd waardoor het eenvoudiger is om een datalek tijdig te melden. De kans op overtreding van de meldplicht is hiermee verkleind. De kans op datalekken kan verkleind worden door middel van de in het kader van informatieveiligheid en privacy te implementeren maatregelen alsmede door opleiding en bewustmaking van medewerkers.

In 2020 worden activiteiten opgestart om de bewustwording ten aanzien van datalekken te bevorderen. In 2021 is gestart met het monitoren van uit te voeren maatregelen na een datalek.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 150.000

35. Risico: Privacy

Toelichting risico:

Binnen de gemeente Venlo wordt veel gewerkt met persoonsgegevens van burgers, medewerkers en (keten)partners. Persoonsgegevens worden voornamelijk verzameld voor het goed uitvoeren van gemeentelijke wettelijke taken. Alle betrokkenen moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig en veilig met deze persoonsgegevens omgaat. Nieuwe technologische ontwikkelingen, innovatieve voorzieningen, globalisering en een meer digitale overheid stellen steeds hogere eisen aan de bescherming van gegevens en privacy. Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Op grond van de AVG zijn organisaties verplicht om hun bedrijfsvoering dusdanig in te richten dat zij kunnen aantonen dat zij voldoen aan privacywet- en regelgeving en hebben burgers meer controle over hun eigen data dan voorheen. Aanvullende regelgeving is opgenomen in onder meer de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet politiegegevens. De laatste is voor gemeentes sinds 2019 van toepassing. Overtreding van privacywetgeving brengt aanzienlijke risico's met zich mee. Indien er sprake is van een privacy incident (bijvoorbeeld een datalek of het niet waarborgen van rechten van betrokkenen) kunnen burgers schadeclaims indienen en hun vertrouwen in het bestuur verliezen, kan er sprake zijn van een forse politieke impact en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (de Nederlandse toezichthouder) een last onder dwangsom, een bindende aanwijzing of een bestuurlijke boete opleggen. Niet alleen het bestuursorgaan dat privacywetgeving overtreedt kan een bestuurlijke boete krijgen maar tevens de individuele bestuurder. De maximale boete die de Autoriteit Persoonsgegevens op kan leggen bedraagt € 20.000.000. De hoogte van een op te leggen boete is afhankelijk van de ernst van een overtreding en de omstandigheden van het geval.

Kans: 75%

Financiële impact: € 200.000

Onderbouwing financiële impact:

Het risico dat privacywetgeving overtreden wordt is groot. Het financiële risico dat hieraan verbonden is zal erg verschillen per overtreding. Als er bijvoorbeeld één brief met persoonsgegevens naar een verkeerd adres verzonden is heeft dat veel minder potentiële financiële impact dan wanneer de Autoriteit Persoonsgegevens een boete op zou leggen omdat de gemeente geen verwerkingsregister heeft. De financiële gevolgen van reputatieschade en/of politieke impact zijn nauwelijks te kwantificeren. Een aantal risico's is sinds de afsluiting van een cyberrisicoverzekering afgedekt waardoor het restrisico minimaal is. Gezien bovengenoemde variabelen kan de financiële impact van het risico slechts gezien worden als aanname. De daadwerkelijke financiële impact en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit kan aanzienlijk afwijken.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Aanstelling Functionaris Gegevensbescherming (wettelijke verplichting) t.b.v. intern toezicht en advisering (status: gereed). Aanstelling privacy officer t.b.v. uitvoering en implementatie gestelde kaders en advisering aan proceseigenaren (status: gereed). Inventarisatie risico's in het kader van het verwerkingsregister (wettelijke verplichting) (status: inventarisatie gereed, implementatie onderhanden). Analyse risico's d.m.v. DPIA's (status: beleid en plan van aanpak gereed, uitvoering onderhanden werk). Samenwerking: aangaan van verwerkerovereenkomsten en convenanten met externe partijen (status: achterstanden ingelopen, t.a.v. nieuwe verwerkingen continu proces). Beveiliging (zie het risico informatieveiligheid). Bewustwording en training (status: continu proces). Privacybeleid (status: gereed). Organisatorische inbedding, waaronder benoeming portefeuillehouder (status: gereed). Inrichting proces rechten van betrokkenen (status: gereed). Verantwoording (status: beleid gereed, implementatie onderhanden werk).

Benodigde weerstandscapaciteit: € 150.000

37. Risico: Informatieveiligheid

Toelichting risico:

Het belang van informatieveiligheid komt nadrukkelijk in beeld vanuit de privacywetgeving en vanuit bedrijfscontinuïteit. Risico's zijn aanwezig in de vorm van bijv. hackers die in onze systemen kunnen komen (aanvallen van "gijzelsoftware" welke computersystemen of gegevens blokkeren). Gevolgen hiervan kunnen zijn: verlies van vertrouwen van burgers, reputatieschade, politieke impact en als laatste bestuurlijke boete voortvloeiend uit privacywetgeving.

De gemeente Venlo is verplicht te voldoen aan de beveiligingseisen die opgenomen zijn in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), het normenstelsel voor informatiebeveiliging dat geldt voor de gehele overheid. Met gebruik van dit normenstelsel heb je als gemeente handvaten om de informatiehuishouding op een veilige manier in te richten. De BIO is nog niet volledig geïmplementeerd. Ook als je als gemeente een hoge BIO compliancy hebt, loop je nog steeds risico op cybercriminaliteit (hacks, misbruik, etc.).

Kans: 25%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

Onvoldoende beveiliging kan leiden tot uitval van dienstverlening. Een hackers-aanval kan leiden tot herstelkosten en aanverwante kosten om de dienstverlening weer te herstellen. In geval van een beveiligingsincident waarbij een onbevoegde toegang tot het netwerk krijgt, dan krijgt de gemeente te maken met aansprakelijkheidskosten, hackers incidentkosten en kosten van het verlies van data. Het risico om slachtoffer te worden van een cyberincident is in vergelijking met vorig jaar drastisch toegenomen.

Risicostrategie: Vermijden

Beheersmaatregelen:

In het Plan Informatieveiligheid 2023 wordt invulling gegeven aan het uitvoeren van de maatregelen voor de BIO. Op basis van risico-inschatting worden de meest belangrijke risico's opgepakt. In 2023 wordt het nieuwe werkconcept uitgerold, waarbij de devices waarmee gewerkt wordt gemanaged kunnen worden. Tevens zal een voorstel gedaan worden voor de continuering van de cyberverzekering voor herstelkosten, schade door bedrijfsonderbreking en aansprakelijkheid van privacy, netwerkbeveiliging, digitale afpersing. Als voorwaarde geldt dat wij onze beveiliging op orde moeten hebben. In 2023 worden naast e-learnings ook kennissessies voor privacy en informatieveiligheid gegeven om de bewustwording te vergroten. De medewerker blijft namelijk de zwakste schakel in het proces, hoe goed het technisch geregeld is. Dit komt ook uit het dreigingsbeeld dat is uitgegeven door de VNG.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 125.000

40. Risico: Friciekosten inwerkingtreding Omgevingswet

Toelichting risico:

De veranderopgave als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is groot. Er zullen functies veranderen en nieuwe ontstaan. De verwachting is dat geïnvesteerd moet worden in bijscholing van medewerkers wiens takenpakket wijzigt. Mogelijk zijn er verschuivingen nodig binnen de formatie, ook door het implementeren van de nieuwe werkprocessen. Aangezien de veranderingen die de Omgevingswet met zich meebrengt na inwerkingtreding geleidelijk optreden, zal de frictie naar verwachting zich over meerdere jaren uitstrijken. Risico KCC: De gevolgen van de invoering van de Omgevingswet voor Publieke Informatievoorziening is afhankelijk van het succes van de informatievoorziening vooraf en op de het omgevingsloket. Voorlichting en communicatie vanuit de vakteams is cruciaal. Goede informatie op Omgevingsloket en Venlo.nl maar ook een voorlichtingscampagne vooraf voor burgers, ondernemers en bedrijven om hen op de hoogte te brengen is van belang. Indien de invoering een verhoogd aantal telefoontjes gaat opleveren voor het KCC kunnen wij dit niet opvangen met onze huidige bezetting. Dit zou een slechtere bereikbaarheid en langere wachttijden tot gevolg hebben.

Kans: 50%

Financiële impact: € 230.000

Onderbouwing financiële impact:

Met het verschuiven van de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift de financiële impact van de wet opnieuw. Omscholing medewerkers in de periode 2023-2024: €100.000. Mogelijke verschuivingen in formatie medewerkers 0,5 jaar in de periode 2024-2026: € 100.000,-. Financiële impact KCC € 30.000,- opvang van verhoogd aanbod door de inzet van 1fte gedurende een half jaar flexibele inhuur vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nu voorzien op 1 januari 2024). Hierbij dient rekening gehouden te worden met een inwerkperiode van 1 maand. Betreft 7 maanden inhuur van 1fte Frontofficemedewerker B 1e lijn.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Tijdig en geleidelijk anticiperen op de veranderopgave van de Omgevingswet. Venlo is vroegtijdig - eind 2018 - gestart met het bijscholen van medewerkers. Bij het ontstaan van vacatures zal zoveel als mogelijk rekening worden gehouden met de nieuwe situatie. Daarbij wordt gedacht aan de nieuwe vereiste competenties alsook het niet of anders (b.v. flexibele schil) invullen van vacatures.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 115.000

43. Risico: Vertraging project Herinrichting woonwagenlocaties

Toelichting risico:

Inmiddels is gebleken dat ten behoeve van de realisatie van de standplaatsen en de rondweg een grondsanering dient plaats te vinden. De hiermee samenhangende kosten zijn opgenomen in de investeringsplanning en zullen als claim via de regulier P&C- cyclus aan de Raad voorgelegd worden. Met betrekking tot de realisatie van de standplaatsen en de rondweg is het risico aanwezig dat de te ontgraven grond civieltechnisch niet geschikt is voor hergebruik en afgevoerd dient te worden (risico € 350.000).

Kans: 50%

Financiële impact: € 350.000

Onderbouwing financiële impact:

Geraamde afvoerkosten niet herbruikbare grond.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

N.v.t. Tijdens de uitvoering wordt duidelijk of de grond civieltechnisch wel of niet geschikt is.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 175.000

44. Risico: Gevolgen klimaatverandering voor maatschappij en samenleving in Venlo

Toelichting risico:

Zomerse temperaturen van 25 graden of hoger komen gemiddeld 20 tot 40 dagen per jaar voor, de meeste in het zuidoosten en dus ook raakt dit Venlo. Dit incidenttype veroorzaakt veel economische en natuurschade vanwege extreme droogte. Daarnaast kunnen er ook doden vallen onder risicogroepen (ouderen en de minderzelfredzamen). Als gevolg van klimaatverandering lijkt Venlo ook meer te maken te krijgen met langere, aaneengesloten, perioden van extreme droogte. Dit brengt ook weer nieuwe risico's met zich mee zoals vergroting van de kans op natuurbranden (de Peel, Meinweg en op kleinere schaal ook in Venlo) en terugval in winning van drinkwater. Er woeden regelmatig (zware) stormen/windhozen door de provincie welke zorgen voor fysieke schade. In mei 2018 heeft er een tornado vlak over de grens bij Venlo in Viersen plaatsgevonden die grote schade heeft aangericht. Het gaat bij dit incidenttype ook om onbereikbaarheid van o.a. ziekenhuizen en andere vitale objecten. Door klimaatverandering neemt de kans toe op het voorkomen van extreme neerslag buien (clusterbuien). Deze korte intensieve buien kunnen binnen enkele uren tijd, wateroverlast en modderstromen tot gevolg hebben. In Venlo is in 2021 als gevolg van wateroverlast een cruciale voorziening (ziekenhuis) geëvacueerd.

Raakvlakken met begrotingsvoorstellen 2023 m.b.t. beheersmaatregelen

- Groen voor grijs

- Projecten binnen programmalijn klimaatadaptatie en gefinancierd met reguliere middelen, rijksmiddelen en bestemmingsreserve

Kans: 50%

Financiële impact: € 700.000

Onderbouwing financiële impact:

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Over de negatieve gevolgen van klimaatverandering en het aanpassen van samenleving aan de klimaatverandering worden beheersmaatregelen genomen vanuit de programmalijn klimaatadaptatie. Dit richt zicht op de risico's op gebied van hitte, wateroverlast, biodiversiteit en droogte.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 350.000

45. Risico: Grondstoffenschaarste en duurzaamheidsopgave

Toelichting risico:

In 2022 is de grondstoffenschaarste prominent in beeld gekomen voor producenten en consumenten. Tot daarvoor was het vooral het domein van beleidsmakers in de circulaire economie. In 2022 is merkbaar geworden dat dit verstrekende gevolgen heeft voor de economie, maatschappij en samenleving. Producten kunnen niet meer worden geleverd, worden veel later geleverd of er is sprake van forse prijsverhogingen. Mineralen, metalen en fossiele grondstoffen zijn wereldwijd slechts beperkt beschikbaar en kunnen niet worden vernieuwd. Een groeiende wereldwijde vraag en een groeiende wereldbevolking leidt tot een tekort aan natuurlijke grondstoffen. De vraag naar warmtepompen is groter dan het beschikbare aanbod, de levering van elektrische auto's wordt vertraagd, langere levertijden van zonnepanelen. Ook het tekort aan technische vakmensen om het installatiewerk te verrichten legt spanning op de transitie en vormt een reëel risico in het behalen van de opgave.

Kans: 25%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

De beheersmaatregelen zijn vooral op nationaal en mondiaal niveau gewenst. In Venlo zijn de belangrijkste beheersmaatregelen opgenomen in de programmalijn circulaire economie. Op Venlose schaal betreffen het onderzoek naar de beschikbaarheid van bestaande grondstoffen (onderzoek grondstoffenbank), de pilot circulair ambachtscentrum, het nieuwe grondstoffenbeleid, circulair bouwen, collectieve inkoop duurzaamheidsmaatregelen (isolatie, warmtepompen) en de verdere professionalisering, verbreding en opschaling van het duurzaamheidsloket de belangrijkste beheersmaatregelen. Ook zijn samenwerkingsverbanden met onderwijsinstellingen en arbeidsmarktbeleid belangrijke beheersmaatregelen om de effecten van het risico te dempen.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 125.000

46. Risico: Rente

Toelichting risico:

Als gevolg van de aanhoudende hoge inflatie is de rente in de loop van 2022 en 2023 fors gestegen. Waar begin 2022 voor een 10-jaarslening met gelijke aflossingen nog een indicatie gold van 0,43% staat die nu (peildatum 06-07-2023, bron: BNG Bank) op 3,56 %. In onze begroting 2024-2027 houden wij rekening met 4,00% voor langlopende financieringen. De rente is op dit moment nog steeds volatiel. Daarom wordt rekening gehouden met een risico op een verdere stijging van rente naar 5,00%.

Kans: 50%

Financiële impact: € 700.000

Onderbouwing financiële impact:

Een procent verhoging van de rente van 4,00% naar 5,00% zou cumulatief leiden tot € 700.000 meer structurele rentelasten. In het weerstandsvermogen wordt eenmalig rekening gehouden met dit bedrag.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

De rente is niet beïnvloedbaar. Leningen worden pas aangetrokken op het moment dat ze echt nodig zijn op basis van concrete plannen en begrotingen. Leningen aantrekken vooruitlopend op de daadwerkelijke financieringsbehoefte en anticiperend op rentestijgingen wordt gezien als speculatie en past niet binnen het beleid. Een eventuele stijging zal moeten worden geaccepteerd.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 350.000

47. Risico: Gladheidsbestrijding

Toelichting risico:

In de begroting wordt rekening met een gemiddeld weertype om te berekenen wat de kosten zijn voor gladheidsbestrijding. Het weer is niet te voorspellen. Zowel het aantal keren uitrukken als de intensiteit van het uitrukken heeft invloed op de kosten. De variabele kosten zijn met name zout en uren (zowel intern als extern).

Kans: 10%

Financiële impact: € 400.000

Onderbouwing financiële impact:

Kosten voor gladheidsbestrijding zijn begroot op € 90.000. In 2011 (streng winter) waren de uitgaven ruim € 500.000. Derhalve is het risico ca. € 400.000

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Geen

Benodigde weerstandscapaciteit: € 40.000

48. Risico: Extra uitgaven als gevolg van het niet voldoen aan de wettelijke norm

Toelichting risico:

Extra uitgaven als gevolg van het niet voldoen aan de wettelijke normen. Voor een aantal taken zoals toetsen aan bouw- en milieuregelgeving en het toezicht houden op het besluit Activiteiten Leefomgeving, wordt bewust het risico gelopen om niet volledig te voldoen aan de wettelijke norm. Wij kiezen voor een minimaal, maar verantwoord uitvoeringsniveau. Omdat het niet mogelijk is én niet nodig is om alles 100% te toetsen en te controleren. De wet VTH biedt ook de mogelijkheid om op basis van een risicoanalyse van de fysieke leefomgeving prioriteiten te stellen. Hier vindt een risico-afweging plaats waarbij altijd een kans op aansprakelijkheid wordt gelopen. Het afgelopen jaar heeft zich dit nog niet voorgedaan. Het risico is klein dat het zich in 2023 en 2024 wel voordoet.

Daarnaast kan de gemeente Venlo aangesproken worden door de Inspectie Leefomgeving en Transport en de Provincie Limburg als interbestuurlijk toezichthouder dat de gemeente wettelijke taken niet volledig uitvoert.

Wanneer er sprake is van pieken in het aantal aanvragen omgevingsvergunningen ontstaat het risico dat niet binnen de wettelijke termijnen kan worden besloten.

Kans: 10%
Financiële impact: € 250.000

Onderbouwing financiële impact:

Om wel alles volgens de wettelijke normen te toetsen en te controleren is 3 fte aan extra capaciteit nodig.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Meer financiële flexibiliteit nodig om de wettelijke taken op een verantwoord niveau uit te kunnen voeren. Periodiek wordt de risicoanalyse voor Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving geactualiseerd.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 25.000

49. Risico: Calamiteiten

Toelichting risico:

Het betreft calamiteiten risico's die betreffen illegale stortingen, storm en hoogwater. Het zijn externe factoren waarop geen invloed is.

Kans: 10%
Financiële impact: € 200.000

Onderbouwing financiële impact:

Het betreft een schatting op basis van voorgaande jaren

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Geen

Benodigde weerstandscapaciteit: € 20.000

51. Risico: Effecten hoge gasprijzen en beschikbaarheid aardgas

Toelichting risico:

'De leveringszekerheid van gas en de fluctuaties in gasprijzen (aanmerkelijk hogere gasprijzen dan in het verleden) zorgen voor verstoringen van de economie en maatschappij in Venlo. Door de onzekerheid en hoger prijsniveau van de prijs van gas komen veel Venlonaren in de problemen met betalen van de energierekeningen hebben minder toegang tot mobiliteit (prijzen van autobrandstoffen) of worden geconfronteerd met hogere uitgaven van producten en diensten. Gelet op de sociale structuur van Venlo is het effect groter dan gemiddeld Ook specifieke economische sectoren in Venlo worden stevig geraakt bij continuering van het hoger prijsniveau van energie en onzekerheid of de rijksoverheid dit met prijsplafond of accijnsverlaging deels blijft compenseren .De kernsectoren van de Venlose industrie ondervinden direct hinder van een hoger prijsniveau van energie en de fluctuaties en zullen hierdoor hun activiteiten moeten beperken of staken met effecten voor de lokale economie en werkgelegenheid. Het is geen vanzelfsprekendheid dat de kosten van hoge energieprijzen kunnen worden doorgerekend. De afhankelijkheid van import van gas en beschikbaarheid is in Nederland groter en recente besluiten tot het staken van levering van aardgas raakt ook de Venlose economie. Vorig jaar is fase 1 van het bescherm en herstelplan gas in werking getreden (vroegtijdige waarschuwing). In het niveau daarna zouden maatregelen ingezet kunnen worden die vooral de niet-beschermde afnemers raken, waaronder de glastuinbouw en industrie in Venlo . Bedrijven in Venlo kunnen gedwongen om over te schakelen op een andere brandstof. Ook kunnen ze worden afgesloten van het gasnetwerk. Deze maatregelen zijn vergaande effecten op de glastuinbouw en industrie in Venlo en kunnen hun raken in het voortbestaan waarbij in verder vervolg ook effecten optreden naar werkgelegenheid , voorzieningen en inkomen in Venlo. De levering van gas aan woningbouw en cruciale voorzieningen zoals ziekenhuis is in het bescherm en herstelplan gas veilig gesteld (beschermde afnemers). Deze scenario's zouden wederom in beeld kunnen komen. De hogere energieprijzen en onzekerheid daarover werken ook door in de financiële uitgaven van de gemeente Venlo in zijn algemeen. Zowel het resultaat als ook de samenhangende kosten van activiteiten uit de raadsprogramma's kunnen van een structureel hogere energieprijzen hinder van ondervinden.

Kans: 75%

Financiële impact: € 400.000

Onderbouwing financiële impact:

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

De negatieve gevolgen van een langdurig hoge gasprijs wordt tegen gegaan door een actief energiearmoede beleid. Hierbij verstrekt Venlo inkomensondersteuning en biedt ook maatregelen en faciliteiten voor een structurele verlaging van energiekosten (energiearmoede). De beheersmaatregelen richten zich vooral op een versnelde verduurzaming van gebouwde omgeving, industrie, land- en tuinbouw, energie en mobiliteit. Naast maatregelen en voorzieningen is een beheersmaatregel ook het actief doorvoeren van besparingen van energie. In het verlengde hiervan zijn beheersmaatregelen zoals het actief voorlichten , het geven van advies en het ontzorgen van de sectoren voor een versneld verduurzaming (duurzaamheidsloket). Ook is een versnelde verduurzaming van gemeentelijk een maatschappelijk vastgoed, het inventariseren van de effecten van de gasprijs op de programma's en projecten en hierop beheersmaatregelen nemen (verduurzamen, energie besparen etc.) is eveneens noodzakelijk.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 300.000

52. Risico: Flexwoningen Daelweg

Toelichting risico:

In de businesscase flexwoningen Daelweg is rekening gehouden met een afschrijvings- en exploitatieperiode van de woningen van 30 jaar en herplaatsing van de woningen naar een alternatieve locatie in de gemeente na 10 jaar. De ervaring met de exploitatie van flexwoningen is nog beperkt en het risico bestaat dat de woningen eerder afgewaardeerd dienen te worden. Daarnaast bestaat het risico dat er geen herplaatsingsmogelijkheden binnen de gemeente gevonden kunnen worden en de flexwoningen tegen een lager bedrag dan de dan geldende boekwaarde verkocht dienen te worden. Dit risico wordt beperkt door gebruik te maken van de herplaatsingsgarantie van het Rijk. Desondanks resteert in beide situaties naar verwachting een noodzakelijke afwaardering van ca. € 5 miljoen.

Kans: 50%

Financiële impact: € 5.000.000

Onderbouwing financiële impact:

De afwaardering indien de flexwoningen 5 jaar eerder afgeschreven dienen te worden dan wel de woningen na 10 jaar niet herplaatst kunnen worden en tegen een lage waarde verkocht dienen te worden.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Het ministerie van BZK biedt de mogelijkheid dit risico te beperken door middel van een herplaatsingsgarantie. De garantie is enerzijds gericht op het vergroten van de kans op herplaatsing van flexwoningen door het ondersteunen van de investeerder bij het vinden van een volgende exploitatie-locatie. Anderzijds is sprake van een financiële uitkering aan de investeerder, indien de flexwoning na de eerste exploitatie-periode tegen een relatief lage waarde moet worden verkocht, omdat er geen nieuwe locatie voorhanden blijkt. Daarnaast wordt onderzocht of de woningen, na gebruik voor opvang van Oekraïense ontheemden, overgedragen kan worden aan een reguliere woningverhuurder.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 2.500.000

54. Risico: Uitvoerbaarheid irt (wettelijke) ontwikkelingen Participatiewet

Toelichting risico:

Bijstand(suitkering) is een grondwettelijk grondrecht met de gemeente als verantwoordelijke in medebewind met de rijksoverheid. Onder invloed van verschillende maatschappelijke ontwikkelingen, staat de uitvoering van de Participatiewet onder grote politieke aandacht en grote druk. De wetgever is diffuus in het zenden van meer (regelingdrukverminderend) focus op mensen- en maatwerk, waarbij de control-kolom moeite heeft die ontwikkeling te volgen of te faciliteren. Er zijn inmiddels legio voorbeelden in de samenleving waarneembaar, waaruit duidelijk wordt dat de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving onder (te) grote druk staat, met veelal afbreukmakende gevolgen en regelmatig veel individueel leed (kinderopvangtoeslagencrisis etc.). Dit speelt dus ook bij de uitvoering van de Participatiewet. In de huidige arbeidsmarkt is ook bij de uitvoerende teams vakkundig en bekwaam personeel steeds moeilijker te vinden, terwijl er nog aanzienlijke ambities aan te implementeren wetgeving (zoals Breed Offensief, Participatiewet in Balans en aanverwante) te verwachten valt in het lopende en nieuwe jaar. Ook de transitie naar meer integraal samenwerken en de daarvoor benodigde kwaliteitsslagen, zetten druk op de uitvoerbaarheid. Waarbij de garantie op doel- en rechtmatige uitvoering van de Participatiewet gegeven moet blijven worden. We ervaren nu al en voorzien nog meer knelpunten, deels in beschikbare kwantiteit alsmede van kwaliteit. Knelpunten die als belangrijk risico met zich meebrengen dat de gemeente Venlo minder tijdig en/of doelgericht in staat zal zijn haar grondwettelijke verantwoordelijkheid voor bijstandsvoorziening (en dat gaat zowel om uitkeringen als ondersteuning) te garanderen. Omdat personele kosten hoog zijn en de nood al hoog is, schatten we dit risico zowel qua bedrag als kans hoog in.

Kans: 75%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

Het genoemde risicobedrag staat voor 6 FTE (schaal 9) medewerkers, geraamd tegen lasten op basis van arbeidscontract (terwijl veelal vanuit personeelsgebrek hogere inhuurvergoedingen van toepassing zijn). Op de totale formatie van de werkzaamheden en veranderingen waar de betreffende teams voor staan, komt dit overeen met een kleine, maar wel noodzakelijke, ruimte om adequaat op nieuwe ontwikkelingen en vereisten in te kunnen spelen.

Risicostrategie: Accepteren

Beheersmaatregelen:

Binnen de bestaande setting wordt reeds de maximale inspanning verricht om middelen en mensen optimaal in te zetten en uit te nutten, maar het kraken en piepen en dreigende afbreukrisico wordt steeds eminenter. De rek lijkt er uit, terwijl juist in het kader van zowel wettelijke verplichtingen en daarop gebaseerde kwaliteitsslagen investeringen noodzakelijk zijn. De rek voor 'meer met minder' is er uit en zowel wetgeving als maatschappelijke druk rechtvaardigen een aangepaste focus naar een op status quo of 'meer' gerichte capacitaire en kwalitatief uitvoerings- en ondersteuningsapparaat.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 375.000

56. Risico: Hoogwateropgaven

Toelichting risico:

In samenwerking met het Waterschap Limburg, ministerie van I&W en provincie Limburg realiseert de gemeente Venlo hoogwatermaatregelen binnen de gemeente Venlo. Hiervoor worden bij de begroting 2024 middelen aangevraagd om de hoogwatermaatregelen te realiseren. Het Waterschap Limburg is trekker van deze projecten. Maar risico's bij de hoogwaterprojecten worden door alle partners gedeeld. Dat betekent dat er ook risico's zijn voor de gemeente Venlo.

Kans: 50%

Financiële impact: € 2.700.000

Onderbouwing financiële impact:

De omvang van de kredieten voor hoogwatermaatregelen binnen de gemeente Venlo bedragen op dit moment € 27.000.000. Hierbij wordt 10% van de omvang van de kredieten als risico-reservering opgenomen.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

Als partner bij de hoogwaterprojecten neemt de gemeente Venlo deel aan de ambtelijke en bestuurlijke overleggen en projectvoorbereiding en -uitvoering. Zo blijven we op de hoogte van de recente ontwikkelingen en kunnen we bijsturen waar dat nodig is.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 1.350.000

57. Risico: Claim toekomstig voordeel IU-Beschermd wonen

Toelichting risico:

De totale omvang van de integratie-uitkering Beschermd Wonen wordt ieder jaar door het Rijk bijgesteld in de meicirculaire als gevolg van loon- en prijsindexatie, volume indexatie en additionele loon- en prijsbijstelling. In de begroting van Venlo wordt vanaf 2025, vooruitlopend op de meicirculaires, alvast een claim van € 500.000 gelegd op de extra middelen die volgen uit de IU van beschermd wonen. Gezien de huidige overschrijdingen van het aantal gecontracteerde plekken BW en de beperking van de instroom in de Wlz (zie ook risico beperking instroom Wlz) ontstaat er mogelijk een tekort, omdat er reeds een voordeel van € 500.000 is ingeboekt die niet meer kan worden ingezet voor eventuele tegenvallers.

Kans: 50%

Financiële impact: € 500.000

Onderbouwing financiële impact:

We gaan uit van het bedrag van de volledige claim en schatten de kans op 50% in.

Risicostrategie: Beheersen

Beheersmaatregelen:

We monitoren samen met de MGR de ontwikkelingen binnen beschermd wonen. Op die manier hebben we snel inzichtelijk of de claim van € 500.000 een probleem gaat opleveren in de regionale samenwerking.

Benodigde weerstandscapaciteit: € 250.000